

V účtovnej závierke sa v zásade rešpektuje princíp ocenenia v historickej cene, pretože je objektívny a vylučuje vplyv subjektívnosti. V súvahe sú takéto informácie pri majetku v stĺpci „brutto“. Nevýhodou dôsledného uplatňovania princípu historickej ceny je, že neberie do úvahy vplyv zmien cien a zmenu kúpnej sily peňazí.³³

Určitým riešením uvedeného problému je aplikácia oceňovacej veličiny **reálna hodnota**. Zákon o účtovníctve (v § 25) uvádza, ktorý majetok a ktoré záväzky sa už pri vzniku účtovného prípadu musia oceniť reálnou hodnotou, a potom v súvahe v stĺpci „brutto“ je prvotná reálna hodnota považovaná za historickú cenu, s tým rozdielom, že vo väčšine prípadov sa pri nasledujúcom ocenení ku každému dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, reálna hodnota mení.

Účtovníctvo je síce založené na historických cenách, ale uplatňovaním ďalších účtovných zásad ku dňu ocenenia, ktorým je:

- deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, a
- iný deň v priebehu účtovného obdobia, ak sa to vyžaduje podľa osobitného predpisu, sa prvotné ocenenie upravuje na účtovné hodnoty³⁴. V súvahe je majetok ocenený v účtovnej hodnote v stĺpci „netto“.

Záväzky sú v súvahe vždy ocenené v účtovných hodnotách, pretože k záväzkom sa neúčtujú úpravy hodnoty, ale zvýšenie či zníženie záväzku sa účtuje priamo na účte záväzku.

Úprava historickej ceny na účtovnú hodnotu sa riadi predovšetkým zásadou opatrnosti. Pri uplatňovaní zásady opatrnosti sa upravuje ocenenie majetku smerom dolu (znižuje sa) a ocenenie záväzkov smerom hore (zvyšuje sa). Vybrané druhy majetku a záväzkov sa podľa zákona o účtovníctve (§ 27) oceňujú ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, reálnou hodnotou (pričom ich prvotné ocenenie mohlo, ale aj nemuselo byť v reálnej hodnote). Pri ocenení majetku a záväzkov reálnou hodnotou ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ide o ich precenenie, pričom prvotné ocenenie sa môže zvýšiť alebo znížiť.

Pri posudzovaní neistých skutočností účtovné jednotky aplikujú **zásadu opatrnosti**. Opatrnosť účtovnej jednotky sa prejavuje v posudzovaní neistých skutočností spôsobom, pri ktorom sa pred ostatnými nepovažuje za bohatšiu, ako v skutočnosti je. Opatrnosť v účtovníctve je rozumný odhad krokov (ide o postup manažmentu), ktoré majú zabrániť tomu, že sa riziká a straty budú prenášať do budúcnosti. Uplatňuje sa tak, že sa vykážu len tie výnosy (zisky), ktoré boli ku dňu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, už realizované. Na druhej strane musia byť v účtovnej závierke zohľadnené všetky predpokladané riziká a predpokladané straty. „Účtovná jednotka je povinná uvádzať v účtovnej závierke informácie podľa stavu ku dňu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje; to platí podobne aj pre všetky účtovné zápisy, ktoré sa uskutočňujú iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ak tento zákon neustanovuje inak. Účtovná

³³ V súčasnosti sa princíp historickej ceny v jeho pôvodom chápaní už v účtovníctve neuplatňuje.

³⁴ Pre oceňovaciu veličinu majetku v stĺpci „netto“ sa nepoužíva označenie *cena*, ale *hodnota*. Ocenenie účtovnou hodnotou dostaneme, ak v súvahe od ocenenia v stĺpci „brutto“ odpočítame ocenenie zníženia hodnoty v stĺpci „korekcia“.

Prebytok dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného sa ocení reálnou hodnotou a zaúčtuje na stranu Má dať príslušného účtu majetku a na stranu Dal účtu 648 – *Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti*.

Účtovný prípad	MD	D
Manko dlhodobého nehmotného majetku	549	07x
Prebytok dlhodobého nehmotného majetku	01x	384
Manko dlhodobého hmotného majetku odpisovaného	549	08x
Prebytok dlhodobého hmotného majetku odpisovaného	02x	384
Manko dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného	549	03x
Prebytok dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného	03x	648
Manko obstarávaného dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku	549	04x
Prebytok obstarávaného dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku	04x	648
Manko zásob pri spôsobe A účtovania zásob:		
a) materiál	549	112
b) zásoby vlastnej výroby	549	12x
c) tovar	549	132
Prebytok zásob pri spôsobe A účtovania zásob:		
a) materiál	112	648
b) zásoby vlastnej výroby	12x	61x
c) tovar	132	648
Manko zásob pri spôsobe B účtovania zásob:		
a) materiál	549	501
b) zásoby vlastnej výroby	549	61x
c) tovar	549	504
Prebytok zásob pri spôsobe B účtovania zásob:		
a) materiál	501	648
b) zásoby vlastnej výroby – neúčtuje sa	–	–
c) tovar	504	648
Úbytok zásob, ak je preukázateľné, že došlo k chybnému účtovaniu pri ich vyskladnení:		
a) materiál	501	112
b) zásoby vlastnej výroby	61x	12x
c) tovar	504	132

Výpočet splatnej dane z príjmov:

Výsledok hospodárenia (VH) pred zdanením daňou z príjmov:	Výpočet základu dane z príjmov:
Výnosy 1 210,-	VH pred zdanením + 79,40
Náklady <u>- 1 130,60</u>	Náklady, ktoré nemožno zahrnúť do daňových výdavkov (účet 513) + 70,00
VH pred zdanením + 79,40	Náklady, ktoré sa zahrnú do základu dane až po úhrade (účet 518) <u>+ 55,00</u>
	Základ dane z príjmov + 204,40
	Výpočet dane z príjmov: $204,40 \times 0,21 = 42,92$
Zaučtovanie splatnej dane z príjmov Účtovací predpis: 591/341	Daň z príjmov = 42,92 €

Splatná daň z príjmov v sume 42,92 € predstavuje **celoročný záväzok zo splatnej dane z príjmov**, ktorý vyjadruje záväzok voči daňovému úradu, a za predpokladu, že účtovná jednotka neplatila predpady na daň z príjmov, musí sumu 42,92 € zaplatiť v stanovenej lehote daňovému úradu.

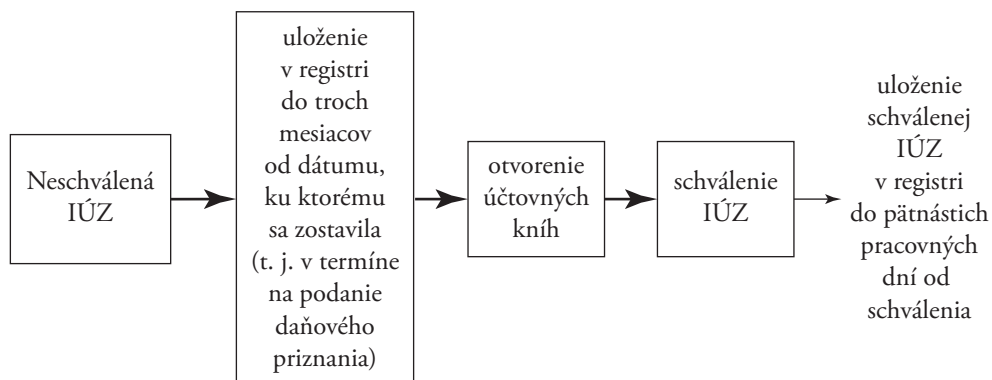
Výpočet odloženej dane z príjmov:

O náklad v sume 55,- € (ostatné služby) si účtovná jednotka bude môcť po úhrade záväzku v budúcnosti znížiť základ dane. Podmienkou je, aby v budúcnosti vytvorila kladný základ dane. V účtovnom období 01 teda účtovná jednotka zaplatí vyššiu daň, ale v budúcom období (po zaplatení záväzku) sa situácia obráti a účtovnej jednotke bude preplatok na dani započítaný znížením splatnej dane. Preto v účtovnom období 01 bude účtovať **odloženú daňovú pohľadávku**.

Účtovná hodnota záväzku v účtovníctve účtovného obdobia 01	55,-
Daňová základňa záväzku v účtovníctve účtovného obdobia 01	<u>0,-</u>
Rozdiel	+ 55,-
Odložená daňová pohľadávka:	$55 \times 0,21 = 11,55 \text{ €}$

Odloženú daňovú pohľadávku účtovná jednotka zaúčtuje na stranu Má dať účtu 481 – *Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka* a na stranu Dal účtu 592 – *Odložená daň z príjmov*.

Schéma 3.4 Uloženie IÚZ, ktorá nebola schválená v termíne na podanie daňového priznania k dani z príjmov, pričom účtovné knihy sa otvárali

Z H R N U T I E

Účtovná závierka okrem súčastí (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky) obsahuje aj zákonom o účtovníctve stanovené **všeobecné náležitosti**. Uvádzajú sa na úvodnej strane účtovnej závierky a ich hlavnou úlohou je identifikácia účtovnej jednotky, ktorá účtovnú závierku zostavila, a identifikácia účtovnej závierky z hľadiska času.

Účtovná závierka podnikateľov má svoje **skrátené označenie** podľa toho, či ju zostavuje mikro účtovná jednotka (Úč MÚJ) alebo malá a veľká účtovná jednotka (Úč POD). Každá súčasť účtovnej závierky má tiež svoje označenie.

Účtovná jednotka je povinná **zostaviť individuálnu účtovnú závierku najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje**, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa zákona o účtovníctve na zostavenej účtovnej závierke musí byť pripojený podpisový záznam štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky, alebo podpisový záznam fyzickej osoby, ktorá je účtovnou jednotkou. **Na zostavenie účtovnej závierky nadväzujú ďalšie činnosti**, a to predovšetkým preskúmanie individuálnej účtovnej závierky, overenie individuálnej účtovnej závierky (audit), vyhotovenie výročnej správy, predloženie individuálnej účtovnej závierky na schválenie príslušnému orgánu a schválenie účtovnej závierky, zverejnenie účtovnej závierky, archivácia účtovnej závierky a ostatnej účtovnej dokumentácie.

Účtovná jednotka, ktorej to ustanovuje zákon o účtovníctve (resp. osobitný predpis), musí mať overenú účtovnú závierku **audítorm**. Táto účtovná jednotka potom musí vyhotoviť aj **výročnú správu**.

Pohľadávky sa v súvahe vykazujú podľa zostatkovej doby ich splatnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. **Zostatková doba splatnosti pohľadávky** je doba, ktorá sa rovná rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti pohľadávky a dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Časť dlhodobej pohľadávky, ktorá je splatná v nasledujúcom účtovnom období (t. j. splatnosť tejto časti pohľadávky nie je dlhšia ako jeden rok odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka), sa vykazuje v súvahe ako krátkodobá.

Majetok, ktorý účtovná jednotka potrebuje na svoju činnosť, získava z rôznych zdrojov. Jednotlivé druhy majetku, ktoré sa v súvahe vykazujú na strane aktív, sú výsledkom pohľadu na majetok z vecnej stránky. Vecná oblasť štruktúry majetku poskytuje informácie o tom, v čom je investovaný kapitál umiestnený, v akých konkrétnych formách majetku.

Pri **členení zdrojov majetku** sa za určujúce považuje hľadisko vlastníctva. Podľa neho sa zdroje majetku členia na:

- **vlastné zdroje majetku,**
- **cudzie zdroje majetku.**

Vlastné zdroje majetku sa v účtovníctve podnikateľov (ako sme už uviedli) označujú *vlastné imanie*. **Vlastné imanie** (definované ako rozdiel majetku a záväzkov) je spoločný názov pre tieto zdroje majetku: základné imanie, kapitálové fondy, fondy tvorené zo zisku, prevedené výsledky hospodárenia a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie (výsledok hospodárenia v schvaľovaní).

Cudzie zdroje majetku predstavujú rôzne **záväzky účtovnej jednotky**.

Z časového hľadiska sa zdroje majetku členia na:

- **dlhodobé a**
- **krátkodobé.**

Dlhodobými zdrojmi majetku sú: vlastné imanie a dlhodobé záväzky. **Dlhodobý záväzok** je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom (napríklad zúčtovaním dlhodobej rezervy, zúčtovaním dlhodobej nevyfakturovanej dodávky) pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobými zdrojmi majetku sú krátkodobé záväzky. **Krátkodobý záväzok** je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom (napríklad zúčtovaním krátkodobej rezervy, zúčtovaním krátkodobej nevyfakturovanej dodávky) pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

Pri **účtovaní o zdrojoch majetku** (t. j. v bežnom účtovníctve) sa zohľadňuje časové hľadisko členenia záväzkov a členenie na vlastné imanie a záväzky – výsledkom sú jednotlivé zložky vlastného imania a jednotlivé druhy záväzkov. V schéme 4.4 je zobrazené členenie zdrojov majetku z časového hľadiska, ktoré sa uplatňuje pri účtovaní o zdrojoch majetku (zjednodušene).

Základné imanie predstavuje trvalý vlastný zdroj majetku, ktorý do podnikania vložil (vložíli) vlastníci (vlastníci) pri vzniku spoločnosti alebo neskôr pri jeho zvyšovaní. Výška základného imania, jeho zvyšovanie, prípadne znižovanie, sa zapisuje do obchodného registra. Zvyšovať a znižovať základné imanie môže spoločnosť len na základe roz-

v porovnaní s výkazom ziskov a strát malej a veľkej účtovnej jednotky údaje kumulované (čo je zrejme z oveľa nižšieho počtu riadkov v porovnaní s výkazom ziskov a strát malej a veľkej účtovnej jednotky).

Z H R N U T I E

Výkaz ziskov a strát je formalizovaný prehľad výnosov a nákladov účtovnej jednotky za určité obdobie v peňažnom vyjadrení v požadovanom členení tak, aby bolo zrejme, ako vznikol výsledok hospodárenia za toto obdobie. Ukazovatele, ktoré sú vo výkaze ziskov a strát, sú **intervalovými ukazovateľmi** (za určité obdobie) a sú vždy vyjadrené v **eurách** (v praxi zaokrúhlené na celé eurá). Zložkami výkazu ziskov a strát sú **výnosy a náklady**.

V závislosti od formálneho usporiadania položiek výnosov a položiek nákladov rozlišujeme **horizontálnu formu výkazu ziskov a strát a vertikálnu formu výkazu ziskov a strát**.

Štruktúra výkazu ziskov a strát je daná štruktúrou nákladov a štruktúrou výnosov a ich ocenením pre potreby vykázania v účtovnej závierke. **Horizontálnu štruktúru výkazu ziskov a strát** tvoria jednotlivé stĺpce vrátane údajov o ocenení jednotlivých výsledkových položiek za dve účtovné obdobia (výsledkové stavy). **Vertikálnou štruktúrou výkazu ziskov a strát** sa rozumie poradie vykazovania jednotlivých výsledkových položiek. Je daná štruktúrou výnosov a štruktúrou nákladov (ich členením). Výnosy a náklady, zaúčtované v bežnom účtovníctve počas účtovného obdobia (v hlavnej knihe), sa pre potreby ich vykázania vo výkaze ziskov a strát preskupujú a účelovo členia.

Obsah výkazu ziskov a strát tvoria:

- **náklady** (členia sa podľa druhu),
- **výnosy** (členia sa na výnosové položky),
- **výsledok hospodárenia**.

Výkaz ziskov a strát malej a veľkej účtovnej jednotky sa zostavuje v **horizontálnej forme** s jediným rozdielom, že výkaz ziskov a strát **neobsahuje celkovú sumu nákladov a celkovú sumu výnosov**. Horizontálna forma prezentácie výnosov a nákladov **zároveň rešpektuje členenie výsledku hospodárenia na výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti a výsledok hospodárenia z finančnej činnosti**.

Mikro účtovná jednotka zostavuje výkaz ziskov a strát rovnako ako malá a veľká účtovná jednotka v horizontálnej forme, má však oveľa jednoduchšiu vertikálnu štruktúru. Vo výkaze ziskov a strát mikro účtovnej jednotky sa nevykazuje ukazovateľ čistý obrat.

(pokračovanie tab. 6.15)

Označenie položky	Obsah položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
*	<i>Peňažné toky z prevádzkovej činnosti, okrem príjmov a výdavkov, ktoré sa uvádzajú alternatívne, osobitne v iných častiach prehľadu peňažných tokov a peňažných tokov výnimočného rozsahu alebo výskytu (+/-) (súčet A. 1. až A. 14.)</i>		
A. 15.	Priaté úroky, s výnimkou tých, ktoré sa začleňujú do investičných činností (+)		
A. 16.	Výdavky na zaplatené úroky, s výnimkou tých, ktoré sa začleňujú do finančných činností (-)		
A. 17.	Príjmy z dividend a iných podielov na zisku, s výnimkou tých, ktoré sa začleňujú do investičných činností (+)		
A. 18.	Výdavky na vyplatené dividendy a iné podiely na zisku, s výnimkou tých, ktoré sa začleňujú do finančných činností (-)		
A. 19.	Príjmy z položiek výnimočného rozsahu alebo výskytu (+)		
A. 20.	Výdavky na položky výnimočného rozsahu alebo výskytu (-)		
A. 21.	Ostatné príjmy z prevádzkových činností, okrem tých, ktoré sa uvádzajú osobitne v iných častiach prehľadu peňažných tokov (+)		
A. 22.	Ostatné výdavky na prevádzkové činnosti, okrem tých, ktoré sa uvádzajú osobitne v iných častiach prehľadu peňažných tokov (-)		
A. 23.	Ďalšie príjmy vzťahujúce sa na výnosy z hospodárskej činnosti a finančnej činnosti, ktoré nemožno považovať za príjmy z investičnej činnosti alebo finančnej činnosti (+)		
A. 24.	Ďalšie výdavky vzťahujúce sa na náklady z hospodárskej činnosti a finančnej činnosti, ktoré nemožno považovať za výdavky z investičnej činnosti alebo finančnej činnosti (-)		
A.	Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti (súčet A. 1. až A. 24.)		

zistujú rovnako – ako rozdiel celkovej sumy majetku a celkovej sumy záväzkov, preto je ich výška rovnaká, ale pri uplatnení bilančného princípu sa líšia svojím obsahom. Podľa finančného chápania vlastného kapitálu podnik dosiahne zisk iba vtedy, keď je suma vlastného imania na konci účtovného obdobia vyššia ako suma vlastného imania na začiatku účtovného obdobia, pričom vklady a výbery vlastníkov počas tohto účtovného obdobia sa neberú do úvahy. Ak sa používatelia informácií z účtovnej závierky zaujímajú skôr o zachovanie nominálnej hodnoty investovaného kapitálu alebo kúpnej sily investovaného kapitálu, malo by sa prijať finančné chápanie kapitálu. **Vlastné imanie** predstavuje vlastné finančné zdroje podniku, preto je vhodným **meradlom** na zisťovanie **majetkovej podstaty podniku v jej finančnom (peňažnom) chápaní**.

2. **Fyzické chápanie kapitálu**, ktorým je produkčná schopnosť, považuje vlastný kapitál za výrobnú kapacitu podniku, ktorú možno vyjadriť vo fyzických merných jednotkách (napríklad v počte vyrobených výrobkov za deň). Fyzické chápanie kapitálu odporúčajú IFRS prijať vtedy, keď sa používatelia informácií z účtovnej závierky zaujímajú skôr o produkčnú schopnosť podniku. Východiskom a **meradlom na zisťovanie majetkovej podstaty podniku chápanej** ako **produkčná schopnosť** podniku sú práve čisté aktíva.

Úlohou účtovníctva je okrem iného zisťovať, ako sa vyvíja kapitál investovaný vlastníckmi do podniku. Táto informácia zaujíma nielen majiteľov podniku, ale najmä vedenie (manažment) podniku, ktoré je zodpovedné za dosiahnutie najdôležitejšieho finančného cieľa podniku, ktorým je maximalizovať hodnotu podniku z hľadiska vlastníkov. Podmienkou prežitia podniku je návratnosť spotrebovaných ekonomických zdrojov, čím sa zabezpečí zachovanie východiskovej úrovne kapitálu. „Konceptia zachovania kapitálu je založená na návratnosti spotrebovaných zložiek vlastného imania po vylúčení transakcií s vlastníckmi. Predpokladá návratnosť východiskovej úrovne vlastného imania a až prebytok znamená zhodnotenie kapitálu a predstavuje výsledok hospodárenia – zisk“¹³⁵.

Vlastné imanie (resp. čisté aktíva) **na konci účtovného obdobia** (po vylúčení transakcií s vlastníckmi)

– **Vlastné imanie** (čisté aktíva) **na začiatku účtovného obdobia**

rozdiel = + **zisk** (prebytok výnosov nad nákladmi)
– **strata** (prebytok nákladov nad výnosmi)

Z dvojakého chápania kapitálu sa odvíjajú aj **dve koncepcie zachovania kapitálu**:

1. zachovanie kapitálu vo finančnom (peňažnom) vyjadrení,
2. zachovanie kapitálu vo fyzickom (vecnom) vyjadrení.

Zachovanie kapitálu vo finančnom vyjadrení je zabezpečené, ak vlastné imanie (čisté aktíva) v peňažnom vyjadrení na konci účtovného obdobia je rovnaké, ako bolo na začiatku obdobia a až prebytok predstavuje zisk.

¹³⁵ SOUKUPOVÁ, B. a kol. 2008. *Účtovníctvo vo finančnom riadení*. Bratislava : Súvaha, 2008, s. 46.

$$ROE = ROI \times \frac{\text{majetok spolu}}{\text{vlastné imanie}} \times \frac{EBT}{EBIT}$$

Súčin finančnej páky a úrokovej redukcie zisku sa označuje ako ziskový účinok finančnej páky (ZÚFP), ktorý charakterizuje výsledný vplyv zadlženosti na rentabilitu vlastného imania. Ak je ziskový účinok finančnej páky väčší ako 1, potom použitie cudzích zdrojov zvyšuje hodnotu rentability vlastného imania. Ak je ziskový účinok finančnej páky menší ako 1, pôsobí finančná páka opačným smerom a rentabilita vlastného imania sa znižuje¹⁵⁸.

Z uvedených vzťahov vyplýva nasledujúca rovnica:

$$ROE = ROI \times ZÚFP$$

a následne

$$ZÚFP = \frac{ROE}{ROI}$$

Z uvedených vzťahov vyplýva pravidlo, že zadlžovanie podniku je pre akcionárov výhodné, pokiaľ $ROE > ROI$.

Čím vyššia je hodnota finančnej páky, tým je vyšší podiel cudzích zdrojov financovania vo finančnej štruktúre, t. j. vyšší podiel cudzích zdrojov na financovaní podnikového majetku, a tým vyššia je zadlženosť podniku.

Koeficient zadlženosti (angl. *debt-equity ratio*), označovaný aj ako pomer dlhu k vlastnému imaniu, vyjadruje mieru zadlženia podniku. Vyjadruje, či sú cudzie zdroje podniku vyššie, nižšie alebo sa rovnajú vlastným zdrojom. Ak je:

- koeficient zadlženosti nižší ako 1, cudzie zdroje sú nižšie ako vlastné,
- koeficient zadlženosti rovný 1, cudzie zdroje sa rovnajú vlastným,
- koeficient zadlženosti vyšší ako 1, cudzie zdroje sú vyššie ako vlastné.

$$\text{Koeficient zadlženosti} = \frac{\text{cudzie zdroje}}{\text{vlastné imanie}}$$

Koeficient finančnej samostatnosti, označovaný aj ako miera finančnej samostatnosti, je obrátenou hodnotou koeficienta zadlženosti. Vyjadruje mieru samofinancovania podniku, t. j., či sú vlastné zdroje podniku vyššie, nižšie alebo sa rovnajú cudzím zdrojom. Ak je:

- koeficient finančnej samostatnosti nižší ako 1, vlastné zdroje sú nižšie ako cudzie,
- koeficient finančnej samostatnosti rovný 1, vlastné zdroje sa rovnajú cudzím,
- koeficient finančnej samostatnosti vyšší ako 1, vlastné zdroje sú vyššie ako cudzie.

$$\text{Koeficient finančnej samostatnosti} = \frac{\text{vlastné imanie}}{\text{cudzie zdroje}}$$

¹⁵⁸ MRKVIČKA, J. – KOLÁŘ, P. 2006. *Finanční analýza*. 2. přepracované vydání. Praha : ASPI, a. s., 2006, s. 92.

a výkaze peňažných tokov v poradí, v akom je prezentovaný každý výkaz a každá položka,

d) ostatné zverejnenia vrátane:

- podmienených záväzkov a záväzkov zo zmlúv, ktoré nie sú vykázané v súvahe a
- zverejnení nefinančného charakteru, napríklad ciele a metódy použité účtovnou jednotkou v oblasti riadenia finančných rizík.

Poznámky účtovnej závierky zostavenej podľa IFRS sú veľmi rozsiahle a podrobné. Okrem požiadaviek, ktoré sú uvedené v IAS 1, sú v každom IAS a IFRS vyžadované zverejnenia v poznámkach, ktoré sa vzťahujú na problematiku riešenú v konkrétnom štandarde.

Ako príklad účtovnej závierky zostavenej v súlade s Medzinárodnými štandardmi finančného vykazovania v znení prijatom Európskou úniou uvádzame v prílohe výkazy účtovnej jednotky Mondi SCP, a. s., za rok končiaci sa 31. decembra 2018, ktoré sme prevzali z registra účtovných závierok.

V rámci harmonizácie práva Európskej únie v oblasti účtovníctva verejnej správy sa vydávajú Medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*). Okrem toho bol vydaný jednoduchší súbor štandardov finančného vykazovania pod názvom Medzinárodný štandard finančného vykazovania pre malé a stredné podniky (*International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities – IFRS for SME*), o ktorého aplikácii sa môžu jednotlivé krajiny rozhodnúť.

8.3 Americké všeobecne uznávané účtovné zásady

Americké všeobecne uznávané účtovné zásady (*US Generally Accepted Accounting Principles – US GAAP*) predstavujú ucelený národný systém regulácie účtovníctva v USA. Vznikli preto, aby zabezpečili poskytovanie informácií predovšetkým vlastníkom (akcionárom). Vytvárali a rozvíjali sa dlhé desaťročia (od roku 1929) ako teoretické postupy a zovšeobecnenia praktických skúseností. Vydáva ich samostatná súkromná organizácia Rada pre štandardy finančného účtovníctva (*Financial Accounting Standards Board – FASB*).

US GAAP obsahujú rozsiahly súbor prijatých predpokladov, účtovných zásad a metód, odporúčaní a praxou overených postupov účtovania a finančného vykazovania, ktorý je založený na zvykovom práve. US GAAP sú síce tvorené na národnej úrovni v USA, ale majú medzinárodný vplyv, a to preto, že sa používajú (ako alternatíva k IFRS) pre potreby zostavenia účtovnej závierky spoločností, ktoré síce nesídlia, resp. nepôsobia na území USA, ale majú svoje cenné papiere kótované na amerických burzách. Účtovné závierky zostavené podľa US GAAP sú tiež uznávané všetkými svetovými burzami.

Od 1. júla 2009 zaviedla FASB zjednotenú štruktúru predpisov US GAAP formou **Kodifikácie účtovných štandardov**, ktorá znamenala usporiadanie štandardov do dvoch kategórií: